

III. évfolyam, 2. szám.

Megjelenik havonta egyszer.

Budapest, 1912. február.

Kiadóhivatal: VII. ker., Erzsébet-körút 48. sz. I. em. — Előfizetési díj egész évre: csak 50 fillér.

Az Úrnak kegyelmességét hadd énekeljem örökké.

II. (Vége.)

Azt mondhatná valaki, miként lehetek én jókedvű és miként énekelhetnék? Párnámat könyeimmel áztatom és kiáltozom az Istenhez éjjel-nappal. Az év történelmére rájegyezhetem: mily siralmas az emberek nyomorúsága! Mindenütt csak gond, félelem, kétségbeesés és végül a halál. Fűzfára aggatom hárfámat; sok a zaklatott éjszakám és nappalom is éjjelre borul.

Kétségkívül ily panaszok sokak ajkáról fakadhatnak és szó nélkül nem mehetünk el az ily panaszok mellett. De ismerjük a mi Istenünket, aki még *éjnek éjszakáján is felzengeti az éneket!*

Sötétség borult a földre és homály a népekre. A bűn terhe éjjelbe öltöztette az elbukott emberiséget. De az Isten mérhetetlen kegyelmessége a bűn eme homályában a karácsony énekét hangoztatta fel: *Né féljetek, mert született ma nektek a Megtartó!*

Azóta sok milliószor ismétlődik az emberi élet éjszakáján a vigasztalás eme éneke. Jób úgy nevezi ezeket: Hálaénekek az éjszaka.

És ha gyermeki bizodalommal figyelek az éjszaka hálaénekére és hallgatom, amint mondja, hogy az Úr, égnek és földnek mindenható Teremtője, maradjon velem, bár tűzön és vízen megyek által; hogy Ő, az irgalmas, bocsássa meg vétkeimet, ha azok vérpirosak is; hogy Ő, az örök világosság, fényeskedjék minden utamon: úgy én ujjongani tudok a szív éjszakáján is, a lélek és élet borúságaiban is, mert látom a vigaszt

és segítséget. Énekelgetek az Úrnak új éneket! És ha szól az ének a hajnalról, mely minden éjjelt követ és arról az örök napról, mely után nincsen már éjszaka, úgy százszor is az Úr dicsértessék, aki a sötétségből a világosságot alkotja.

Hiszen igaz, az élet nem halad tova zavartalan összhangban sohasem. Néha felsikolt a fájdalom és megremegett mélyen. A karácsonyfa édes szép gyümölcseit is a fa szúrós tövislevelei közt láttuk. De a tövisek dacára életünk alaphangja mégis az Isten szeretetéről való örökös ének. Ezért mondja oly kifejezően az apostol: *„Mint bánkodók, de mindenkor örvendezők!”* Ezért az örökkévalóság minden polgára dicsekedjék szomorúságával is, mert úgy jár az élet útjain, hogy nem a láthatót, hanem az emberi szemnek láthatatlant nézi.

Bizony ez nem könnyű dolog, különösen olyanoknak, kiknek kedélye amúgy is hajlik a búslakodás felé.

Az öreg *Fehr János Mihály* jó orvos volt, de buzgó keresztyén és őseredeti ember egyúttal. Egy búskomor beteg fordult hozzá. Receptjét az orvos Isten gazdag gyógyszer-tárából vette. Felírta a híres karácsonyi éneknek *„Óh boldog idő, óh áldott idő!”* utolsó mondatából e két szót: *„Örvendj keresztyén!”* Használati utasításnak pedig mellékelte a dal edesszép melodiáját hangjegyekben. Ez a furcsa recept mély benyomást tett a betegre. Jókedvűen kelt fel az ágyból és lassankint elszállt minden komorsága.

Kinek kell még e recept? Ki van még szomorú, csüggedt, fáradt és szegény? Örvendj keresztyén! És még éjszaka is mondjad: Hadd énekeljek az Úrnak!
H. H.

Isten cselekedetei a misszióban.

Dr. Lürig Emil missziói előadása.

Gyakran felmerül a kérdés, lehet-e a pogányok között téríteni? Lehet-e oly emberek között, kik még az Istenről semmit sem tudnak, az evangéliumot sikeresen hirdetni? Első tekintetre az volna a válasz, bizony alig lehetséges. De a tapasztalat mást mutat. Hiszen nem mi vagyunk azok, kik az embereket térítik, hanem Isten az, ki az evangélium által munkálkodik és emberi szíveket megújít.

Wesleyről beszélnek a következőket: Egyszer az országuton lovagolt, midőn hirtelen nevét kiáltották: „Wesley úr, Wesley úr, hát már nem ismer?” És midőn Wesley megfordult, az árokban egy részeg embert pillantott meg. Wesley nem ismerte meg. Az ember csak tovább kiáltozott. „Wesley úr, hiszen ön volt az, aki engem megtérített!” Wesley ezt válaszolta: „Igen jól látom, hogy én térítettem meg. Mert ha az Isten térítette volna meg, nem fetrengene itt az árokban!”

Elmondok egy történetet arról, hogy az Isten hogyan cselekszik.

Negyedik éve működtem Singapore városában. Az volt a feladatomban, hogy a kínai, de a malájai nép között is, hirdessem az evangéliumot. A munka nem volt könnyű és testileg igen megviselt. Egy este a singaporei utcákon haladtam és gyenge állapotomban az Ujszövetség egyik igéjéről predikáltam. Már nem emlékszem határozottan a helyre, de oly történetről volt szó, melyben egy beteg gyógyíttatik. Igyekeztem a kínaiakkal, akik ott sereglettek az utcán, megértetni, hogy Jézus még mai nap is meggyógyíthatja a lélek bajait, melyekben többé-kevésbé mindnyájan szenvedünk. Több mint száz ember figyelmesen hallgatott. Két kínai keresztyén állott mellettem, az első megtértek közül valók, hogy megvédjenek, ha a tömeg nagyon szorongat s hogy az éneklésben segítsenek. Tulajdonképpen nem nehéz kínaiak között munkálkodni, mert ha a predikátor tud kínai nyelven olvasni, úgy mindig talál hallgatóságot, mely érdeklődik és vállán keresztül belekukkant a könyvbe, hogy vajjon jól ejti-e ki a kínai szöveget? Nagyon örülnek, ha a predikátort hibán kapják rajta, vagy őt másképp oktathatják, de szívesen fogadnak tőle is oktatást. Beszédem végén becsuktam a bibliai könyvem és meghívtam az embereket vasárnapra a kápolnába.

Erre a szemben levő házból felém lép egy ember és azt mondja: „Házamban beteg van, kérlek, jöjj és gyógyítsd meg!” Azt feleltem: „Félreértettek engem. Nem mondom

én azt, hogy én tudom a betegeket meggyógyítani, de ha éppen akarod, szívesen eljövök és imádkozom a beteggel.” Keskeny lépcsőn felvezetett az első emeletre. Nagy terem volt itt, melyben 60 ágyat állítottak fel. A legszegényebb néposztályból való emberek laktak itt. Kínából jöttek, hogy kétkerekű talyigájukkal némi pénzt keressenek. E talyigák pótolják a mi bérkocsijainkat. Nagyon nehéz ugyan a munka, de kínai fogalmak szerint igen jól megfizetik. Ha valamit megtakarítottak, néhány hónap múlva visszatérnek Kínába, ott telket vesznek és hátralevő napjaikat földműveléssel töltik. A szobában, melybe léptem, 120 ilyen ember lakása volt összezsúfolva. Minden egyes ágyat két ember használt, az egyik nappal dolgozik, a másik éjjel és felváltva alusznak.

Midőn beléptem, az ágyak üresek voltak, ennek meg az volt az oka, hogy az emberek künn voltak a prédikációm hallgatni. Megkérdeztem: „Hát a beteg hol van?” A középső sorban megláttam egy ágyat, mely úgylátszóan el volt foglalva. Odamentem és az emberek követtek. Előbb csak egy halom takarót pillantottam meg. Félretoltam ebből néhányat és be kell vallanom, irtózatosszag áradt felém. Nagyon szomorú ugyan, hogy a kínaiak szerint betegség és friss víz összerhéghetetlenek. Ha kérdik a beteget, miért nem mosakodol? úgy azt feleli: „Hiszen beteg embernek nem szabad mosakodnia!”

(Folytatjuk.)

Kérjük

kedves előfizetőinket, kik a fizetéssel még hátralékban vannak, hogy az előfizetés díját azonnal szíveskedjenek beküldeni. Tiznél több példány előfizetése esetén bérmentve küldjük a lapot, ellenkező esetben kérjük a porto megtérítését. Miután az előfizetési díjak nem fedezik a szükségletet, felülfizetéseket vagy adományokat köszönettel fogadunk.

Terjeszszük a Békeharangot!

Hadd vigye szét az igazság ígét sok ember közzé!

A metodizmus történetéből.

Wesley János életrajza.

Az Isten emberek által cselekszi munkáját e világ megváltására. Az embereket maga válogatja ki, neveléssel és vezetéssel előkészíti őket hivatásuk részére és a szükséges tehetségekkel látja el őket. A Tarsusból való Saulusról mondta az Úr: „Ő nekem választott egyénem.” (Csel. 9, 15) Ha tehát a keresztyénség mozgalmairól hű képet óhajtunk nyerni, meg kell ismernünk ama személyek élete és fejlődése pályáját, kik az ily mozgalmakban az isteni tervek hordozói voltak. A következőkben Wesley Jánosnak, a metodizmus atyjának életével óhajtunk foglalkozni. A metodizmus kétségkívül a leg-hatalmasabb keresztyén mozgalmak egyike és a férfiak, kiket az Úr arra hivatott, hogy e mozgalmat megteremtsék, bizonyára megérdemlik, hogy életük folyását elvonultassuk szemeink előtt. A Békeharang szűk helyét tekintve, ez csak nagy vonásokban lehetséges, de jobb legalább így, mintha ez egészen elmaradna, annál is inkább, mert Wesley életrajza magyar nyelven eddigelé még nem jelent meg.

1. Wesley gyermekora.

Wesley Sámuel lelkipásztornak és feleségének, Zsuzsannának, 1703 június 17-én gyermekük született, tizenkilenc gyermekük közül a tizenötödik, aki a János Benjámint nevet nyerte. A kis Jánost élte első napjától kezdve alávetették a szabályoknak, melyek szerint a bölcs, gondos anya a házat vezette. Már egy éves korában testvéreihez hasonlóan megtanult „félni a virgácstól” és ha sirt, ennek már nem volt szabad hangosan történnie. A három étkezési időt szigorúan betartották, közben nem volt szabad valamit kérnie és azt kellett megennie, ami az asztalra került. Mihelyt beszélni kezdett megtanulta a miatyánkot és ezt imádkozta ezután reggel és este. Megtanult becsületesen és szerényen viselkedni, soha durvának nem lenni, a cselédekkel szemben sem. Ha fivérét vagy nővérét szólította, nem volt szabad csak a nevet említenie, hanem így kellett mondania: „Sámuel bátyám” vagy „Mária néném.” Ez volt forrása az udvariasságnak és tapintatnak, melylyel később is annyira ékeskedett.

Az ötödik születésnapján megkezdődött iskoláztatása otthon. Jó anyja volt az első tanítónője. Amint elmúlt a kis ünnepély, melylyel az ötödik születésnapját megünnepezték, kezdődött a komoly tanulás. Dél előtt 9—12 és délután 2—5 óra között senki be nem léphetett a tanulószobába. A feladat,

melylyel az apró diáknak meg kellett küzdenie, az abécé megtanulásában állott és a gyermekek rendszerint már az első estéken elsajátították a tudomány ezen elemeit. Azután pedig belekezdtek Mózes első könyvének tanulmányozásába és addig betűzgettek, míg folyékonyan olvasni tudtak.

Midőn János 6 éves lett, egyszer éjszaka kigyulladt a lelkészlak. A gyermeket, a szolgáló egy második emeleti szobában hagyta és csodás módon az ablakon keresztül mentették ki néhány perccel azelőtt, hogy az égő háztető beszakadt.

Ez az esemény Wesley Zsuzsannára mély benyomást gyakorolt és elhatározta, hogy ezt a gyermeket, kit az Úr oly csodálatos módon óvott meg a tűzhaláltól, különös gondozásába veszi és mindent megtesz, hogy szívébe „igazi vallásosság és erényesség elveit csepegtesse.” Maga Wesley is tisztán visszaemlékezett ez éjszaka minden eseményére. Egyik arcképe alá odairta: „Megmentett a tűzhalálból.” Negyven évvel később azt írja naplójába: „Kápolnánkban áldásos karácsonyi istentiszteletünk volt. Úgy 11 óra táján hirtelen eszembe jutott, hogy ez az a nap s óra, melyen 40 évvel ezelőtt az égő házból kivitték. Azonnal megálltam és rövid jelentést adtam az isteni gondviselés csodaszerű világáról. A hála hangja erősen fölhangzott és nagy volt a mi örömünk az Úrban.”

Mig 11 éves lett, János neveltetését és oktatását odahaza nyerte.

Az apa tudományosan képzett férfiú volt, lankadatlan tetterővel, fáradhatlanul tevékenykedő. Számos hosszabb költeményen kívül több nyelvészeti és hittani munkát adott ki, melyekben széleskörű tudást tanusított. Gyülekezetével azonban igen sok baja s gondja volt, ellenségei voltak a szigorú rektornak, megölték teheneit, elpusztították mezeit, felgyújtották a házat. A nevelés teljesen az anya kezében maradt, kinek különös szellemi műveltségét, erélyét, főképen azonban jellemét az összes életrajzírók felette dicsérik. Nem hiába nevezték el „a metodizmus anyjának,” mert a világtól távoleső Epworth családi körében véste be fiai lelkébe azon alapvonásokat, melyek ezekkel fejlődven, képesítették őket később ellenszegülni az élet áradatainak.

Az apa jövedelme, a nagy családot tekintve, oly kicsiny volt, hogy a gyermekeknek meg kellett izlelniök a szegénységet és nélkülözést. De azért a házban mégis egészséges, vidám hangulat uralkodott.

A nagyobbik testvéreknek segíteniök kellett az ifjabbakat oktatni. Miután a legidősebb fivér, Sámuel, az atyai házat magasabb iskolák látogatása céljából még akkor hagyta el, midőn János még csak 1 éves volt, úgy e feladat idősebbik néneire hárult. De mily

nővérek voltak ezek! Emilia a tűzvész idejében 17 éves volt, szorgalmas, rendkívül tehetséges és igen szellemes leányka, kitűnő érzékkel a költészet iránt, Különösen megszerette a kis Jánost. Máriának vézna, kissé szabálytalan alakja volt, de „angyali” arca és alázatos, szelid modora, melylyel mindenek szívért megnyerte. Hettieben úgy látszott, egyesültek másik két nővére lelki és testi előnyei. Mintegy 6 évvel volt idősebb Jánosnál, élénk kedélyvel és igen nyílt értelemmel bírt. Aminek bizonyossága, hogy 8 éves korában már olvasta a görög ujszövetséget, ami kétségkívül ritka jelenség. Ilyenek voltak János nénejei, akikkel nevelkedett.

Az anya bármily súlyt helyezett gyermekei szellemi kiképzésére, mégis a vallásos nevelés volt nála a fődolog. A rendes leckeórákon kívül a tanulószobában hetenkint egy-egy órát szánt minden gyermekének, amidőn a gyermekkel, tehetségének és kedélyének figyelembe vételével, vallásos tárgyokról beszélgetett és igyekezett őket vallásos kötelességeik felismerésére bírni. Jánosra csütörtökön került a sor, Hogy az ilyen órák mily mélységesen vésődtek belé, azt egy később az anyjához intézett levél következő helye mutatja: „Ha nekem adod a csütörtök estének csak ama kis részét, melyet más módon azelőtt mindig nekem áldoztál fel, úgy nem kétkeltem, ez éppen úgy hasznára lesz szívem javulásának, mint egykor itélkezésem kiképzésének.”

János a tanulás minden ágában igen jól haladt. A bibliai igazságok megértése nála oly nyilvánvaló volt, hogy atyja már 8 éves korában az úrvacsorához bocsátotta. Hajlama, minden dolgot a legalaposabban mérlegelni, oly erősen ki volt fejlődve, hogy atyja meg is szólta: „Gyermek, te azt hiszed, hogy okoskodással mindenre viszed, de még rájössz arra, hogy a világon mily keveset lehet észokokkal elvégezni.”

Az 1714 esztendőben Buckingham hercegének ajánlatával Londonba, a híres Charterhouse iskolába iratkozott. (Folytatjuk.)

Innen-onnan.

Dr. Lüring Emil látogatása minden gyülekezetünknek, melynek része lehetett meghallgatásában, nagy áldására vált. Budapesten egyik este Erzsébet-körúti nagytermünkben, másik este a baptisták kápolnájában nagy és figyelmes közönséghez szólt. Innen Szenttamásra ment, Verbászbá és Ujvidékre. Közreadjuk lapunkban beszédeinek egyik érdekese részletét. Dr. Lüring, jelenleg majnai Frankfurtban levő papneveldék tanára, 20 éven át mint misszionárius működött Hátsó-Indiában, Kinában és Borneóban és joggal lehet őt a legsikerdúsabb misszionáriusok egyikének tartani. Mesés nyelvtelensége igen előnyére vált. Alig, hogy rövid ideig Hátsó-Indiában tartózkodott, nemcsak angolul predikált, hanem ötféle kínai és malajji nyelven, tanulgatta a borneói dajákok nyelvét, melynek mai napig sincs nyelvtana vagy szótára sem, továbbá a

Hátsó-India törpe népeinek nyelvét, akikhez európai embernek hozzáférkőznie eddig egyáltalában ritkán sikerült. Meg tudjuk érteni, hogy az érdemes tanár európai tartózkodásának minden kedvezménye mellett élénken visszavágyik Indiába kedvelt, elhanyagolt ottani hiveihez és reméljük az Úrtól, hogy oda vissza is vezeti! Nyelvtelenségi tehetségének bámulataira különösen a bécsi udvari könyvtárban volt alkalmunk. Előzőleg az egyiptomi múzeumot tekintettük meg, ahol a szarkofágokon levő hieroglifákat oly könnyen elolvasta, mintha német lett volna a felirat. Az udvari könyvtárban mindenekelőtt a Reiner-féle papyrusz, a keresztyénség első századából való arab, török, héber és görög nyelvű iratok érdekelték. Nagyon is elemében volt és alig tudott ezekről elválni. De bárhogy érdekelték e tudományos búvárkodások, legörömestebb mégis csak a gyűlésekre járt, ahol bizonyosságot tehetett az Úr kegyelmének nagyszerű dolgairól. Vajha a jó Isten a mi hazánknak is adna mindig több férfiut, kik a rája bizott nagy szellemi tőkét az evangélium szolgálatába és halhatatlan lelkek megmentésére használják fel.

A IV. egyetemes metodista konferencia, mely 1911. október havában Torontóban (Kanada) ülésezett, elhatározta, hogy 1912 február 4-én a világon több mint 100.000 metodista szószékről szózatot olvas fel a gyülekezetekhez. A szózatot *Sidgett Scott dr.*, az angol wesleyánus metodisták tagja szerkesztette és egy kiküldött bizottság felülvizsgálta. A szózat emlékeztet minden metodistát a lelki erő igazi forrására és inti őket, hogy ne lankadjanak a Jézus-hoz való szeretetükben és odaadásukban. A szózat nagyon is időszerű. Csak ha a Jézus szerelme és lángja lobog a tagok szívében, akkor lesznek képesek hivatásukat teljesíteni.

A Britt és külföldi Biblia-Társulat a múlt évben is jelentékeny haladást ért el. Az elmúlt évben 47 ezer bibliai és bibliarészi példánnyal több fogyott az előző évnél. A budapesti osztály 190 ezer példányt terjesztett. Ez örvendetes jele a fokozódó érdeklődésnek, melylyel hazánkban az Isten igéje iránt látnak. Goethe, a nagy német költő mondta egykor: „Mennél jobban gyarapszik századokon át a műveltség, annál inkább lesz a Biblia minden nevelés alapja.” Ily értelemben a Biblia terjedését művelődésünk haladásának tartjuk. Igaz tény, hogy manapság azon népek, kiknél a Biblia tanulmányozása a legáltalánosabb, a kultúra legmagasabb fokán állanak. Kormányunk azért igen bölcsen cselekszik, hogy nem gátolja a Szentírás terjesztését úgy, miként ezt a szomszéd Ausztriában teszik. Mennél jobban megismeri népünk az Isten igéjét, mennél jobban megszereti és mennél inkább berendezti életét annak szabályai szerint, annál több áldást kap az Úrtól. A bibliaraktár hű munkáját azonban olvasóink imádságába ajánljuk.

Vallásos összejöveteleik tartatnak:

Budapesten, VII., Erzsébet-körút 48. I.:
vasárnap d. e. 10 és d. u. 5 órakor.
kedden este 8 órakor.
Angyalföld, VI., Petneházy-utca 25.:
vasárnap este 8 órakor,
szerdán este 8 órakor.

Szivesen látjuk!

Kiadó a „Keresztyén könyvesház k. f. szövé.”
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 48. szám.
Szerkesztő: Melle F. H. Ottó.